

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 2. polrok 2023

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22256/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [LP/2017/384](#)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: [660](#) (7. volebné obdobie NR SR)

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post JM 10.3.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
43	d)	Povinnosť vydavateľov tlače uhrádzať vysoké poplatky za spracovanie neobalových výrobkov organizáciám zodpovednosti výrobcov	zákon č. 79/2015 Z. z. § 73	198 816	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotené, resp. neboli zhodnotené vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotené,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky)

EX POST										EX ANTE	EX POST - EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zaradenia do Registra ex post JM 10.3.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. Subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnikateľa v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
43	d)	Povinnosť vydavateľov tlače uhrádzať vysoké poplatky za spracovanie neobalových výrobkov organizáciám zodpovednosti výrobcov	zákon č. 79/2015 Z. z., § 73	01.01.18	vydavatelia tlače	2 382	N	83	198 816	-	-

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 43 (2. polrok 2023) Povinnosť vydavateľov tlače uhrádzať vysoké poplatky za spracovanie neobalových výrobkov organizáciám zodpovednosti výrobcov.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ministerstvo životného prostredia nedisponuje údajmi o tom, koľko kg/ton neobalových výrobkov produkujú vydavatelia tlače za kalendárny rok, mesiac, prípadne za inú časovú jednotku. Výška poplatkov, ktoré vydavatelia tlače uhrádzajú organizáciám zodpovednosti výrobcov (OZV) v súlade s hodnotenou reguláciou nie je fixná, ale líši sa v závislosti od konkrétnej OZV. <u>V ex ante fáze</u> neboli vyčíslené náklady predmetnej regulácie na podnikateľské prostredie . K nákladom podnikateľského prostredia <u>v ex post fáze</u>: V rámci dotazníkov k ex post hodnoteniu regulácie boli podnikateľskými subjektami zaslané nasledujúce informácie: Minimálny poplatok, ktorý výrobcovia neobalových výrobkov uhrádzajú každý štvrt'rok OZV NATUR-PACK, a.s. je 25 eur, teda 100 eur ročne; z tohto poplatku však nie je možné určiť výšku nákladov na 1 tonu neobalových výrobkov. Zo zaslaného údaja však gestor čerpal pokiaľ ide o výšku <u>administratívnych nákladov</u>, spojených s uhrádzaním poplatkov organizáciám zodpovednosti výrobcov – poplatky sa uhrádzajú v štvrt'ročných intervaloch, pričom na vyplnenie prevodného príkazu postačuje čas 10 minút. Ďalej účastníci konzultácií, čo sa týka nákladov, uviedli nasledovné informácie: 1. Vydavateľ News and Media Holding, a.s. vyčíslil náklady za rok 2023 na 188 133 eur, pričom podľa interných databáz MŽP SR uviedol na trh 2 385,844 ton neobalových výrobkov. Priemerné náklady vydavateľa News and Media Holding, a.s. za rok 2023 na 1 tonu neobalových výrobkov boli vyčíslené na 78,85 eur. 2. Vydavateľ DUEL - PRESS, s.r.o. vyčíslil náklady za rok 2023 na 19 291 eur, pričom podľa interných databáz MŽP SR uviedol na trh 245,144 ton neobalových výrobkov. Priemerné náklady vydavateľa DUEL - PRESS, s.r.o. za rok 2023 na 1 tonu neobalových výrobkov boli vyčíslené na 78,69 eur. 3. Vydavateľ FPD Media, a.s. vyčíslil náklady za rok 2023 na 56 077 eur, pričom podľa interných databáz MŽP SR uviedol na trh 791,553 ton neobalových výrobkov Priemerné náklady vydavateľa FPD Media, a.s. za rok 2023 na 1 tonu neobalových výrobkov boli vyčíslené na 70,84 eur. Z tohto dôvodu použil gestor nasledovný modelový výpočet ex post nákladov podnikateľského prostredia:

Počet dotknutých subjektov: 2382 (1382 – počet vydavateľov neperiodickej tlače + 1000 – počet vydavateľov periodickej tlače).

Nepriame náklady:

Počet vydavateľov periodickej a neperiodickej tlače vynásobil priemerným nákladom na 1 tonu neobalového papiera; priemerný náklad na 1 tonu neobalového papiera rovná sa súčet nákladov na 1 tonu, uvedený v ex post dotazníkoch jednotlivými vydavateľmi delený počet vydavateľov, teda

78,85 eur + 78,69 eur + 70,84 eur /3 x 2 382 = 181 333,72 eur (náklady na všetky dotknuté podnikateľské subjekty).

Náklady na jeden podnikateľský subjekt = 181 333,72 eur/2 382 dotknutých subjektov, čo je 76,12 eur.

Celkové náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie boli vyčíslené v sume 198 816 eur.

Uveďte zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Počet vydavateľov neperiodickej tlače bol identifikovaný ako 1382 (KULT 4-01, 2020) – verejne dostupné na linku nižšie, v časti Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie.

Počet vydavateľov periodickej tlače bol odhadnutý ako 1 000 na základe skutočnosti, že v evidencii periodickej tlače, ktorú vedie Ministerstvo kultúry SR, je zaznamenaných 1,634 periodík (zdroj uvedený na linku nižšie), pričom niektorí vydavatelia vydávajú niekoľko rôznych periodík.

Počet dotknutých subjektov spolu: 2 382

Zdroj: Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie k zákonu o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie (zákon o publikáciách) nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=507888, číslo legislatívneho procesu: LP/2021/682, ČPT: 898

Výška minimálneho štvrt'ročného poplatku výrobcov neobalových výrobkov pre OZV NATUR-PACK, a.s.: 25 eur – údaj získaný z dotazníka ex post hodnotenia, ktorý zaslala spoločnosť NATUR-PACK, a.s.

Zdroj: <https://www.naturpack.sk/sluzby/vyrobcovia/neobalove-vyroby/faq/>

Náklady, vyčíslené vydavateľmi News and Media Holding, a.s., DUEL - PRESS, s.r.o. a FPD Media, a.s. za rok 2023 – zdroj: formulár ex post hodnotenia ATDM (Asociácia tlačných a digitálnych médií).

Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):

Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.

V rámci prípravy právnych predpisov v ex ante fáze sa osobitne nevyčísľovali náklady súvisiace s predmetnou reguláciou.

Z tohto dôvodu nie je možné vyčísliť rozdiel medzi nešpecifikovanými ex ante nákladmi a ex post nákladmi, vyčíslenými na základe údajov, poskytnutých podnikateľskými subjektami.

Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:

Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.

<i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
V ex ante fáze nebol pre hodnotenú reguláciu vyčíslený počet dotknutých subjektov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť rozdiel medzi predpokladanými a skutočne dotknutými subjektami.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Gestor neidentifikoval vznik nepredvídaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

*Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.*

*Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.*

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
Verejné ex post konzultácie prebiehali v čase od 14.12.2023 do 26.01.2024 a boli vykonané formou zverejnenia dotazníka (písomná forma). Do verejných ex post konzultácií sa zapojila spoločnosť NATUR-PACK, a.s. , Bajkalská 25, 821 01 Bratislava, IČO: 35 979 798 zaslaním vyplneného dotazníka.
V rámci cielených ex post konzultácií, ktoré prebiehali v čase od 31.01.2024 do 09.02.2024 bola oslovená Asociácia tlačných a digitálnych médií – ATDM , Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava, IČO: 17318505, združujúca fyzické a právnické osoby, ktoré na území Slovenskej republiky vydávajú a distribuujú periodickú tlač a poskytujú jej obsah na všetkých mediálnych platformách alebo poskytujúce spravodajský, zábavný a iný žurnalistický obsah na digitálnych mediálnych platformách bez súčasného vydávania a distribúcie periodickej tlače.
ATDM sa zapojila písomnou formou a zaslala vyplnený dotazník.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:

Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:

V súčasnosti platí, že neobalový výrobkom sú aj polygrafické výrobky a tak sa na ich výrobcov/vydavateľov vzťahuje poplatková povinnosť v závislosti od množstva vyprodukovaného neobalu. Túto plní na základe povinností výrobcov vyhradených výrobkov, kam neobaly spadajú, voči organizácii zodpovednosti výrobcov. Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie ustanovenia výšky týchto poplatkov, ktoré súčasná regulácia nelimituje a ponecháva ich na súkromné spoločnosti - organizácie zodpovednosti výrobcov.

Pripomienky vznesené v rámci ex post konzultácií:

ATDM v dotazníku uviedla nasledovné:

Súčasnú znenie regulácie je pre nás nevyhovujúce.

a) Ekonomické náklady

Súčasnú znenie hodnotenej regulácie radí periodickú tlač v rámci polygrafických výrobkov medzi tzv. "neobalové výrobky", z ktorých odpad (predpokladá sa) bude tvoriť súčasť komunálneho odpadu. Vzhľadom k tomu akou metodikou je dlhodobý posudzovaný podiel zastúpenia periodickej tlače v komunálnom odpade, čelia vydavatelia neopodstatneným, extrémne neúmerným a neustále rastúcim nákladom na plnenie vyhradených povinností v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV).

Od roku 2019 do roku 2023 vzrástol poplatok za neobalový papier (v cenníkoch OZV explicitne "noviny a časopisy") viac ako 4-násobne a v roku 2024 o ďalších 20 až 30% na viac ako 5-násobok pôvodnej sumy.

Naopak množstvá uvádzaných výrobkov (novín a časopisov) na trh SR klesli v priebehu rokov 2019 až 2023 v priemere o 34 až 38%. Vďaka neustále a nepredvídateľne sa zvyšujúcim poplatkom však celkové náklady spojené s RZV dnes u vydavateľov predstavujú viac ako 3-násobný nárast oproti roku 2019.

Výška týchto nákladov nezodpovedá podielu aký na trhu predstavuje periodická tlač v porovnaní s inými výrobkami a predovšetkým s obalmi. Poplatky OZV za neobalový papier nezohľadňujú recyklovateľnosť a vysokú mieru ďalšieho zhodnotenia grafických papierov. V poplatkoch taktiež nie sú nijako zohľadnené významne nižšie náklady na vyzbieranie a spracovanie neobalového papiera.

b) Časové náklady – neboli v dotazníku špecifikované

c) Iné

Už samotná existencia pojmu "neobalový papier" (v cenníkoch OZV explicitne "noviny a časopisy"), je unikát, ktorý nemá v okolitých krajinách obdobu a zjavne nemá ukotvenie ani v európskej legislatíve. V susednom Rakúsku alebo v Českej republike (a rovnako tak aj vo väčšine ostatných členských štátov) si vydavatelia plnia svoje vyhradené povinnosti iba na úrovni prepravných a spotrebiteľských obalov. Periodická tlač tam nie je zaradená medzi odpady, ktorých zber by mali výrobcovia (vydavatelia) financovať.

Ako príklad uvádzame údaje za nášho najväčšieho člena :

Vydavateľ News and Media Holding, a.s.

Náklady v roku 2023: 188 133 EUR

Odhadované náklady v roku 2024: 212 000 EUR

Vydavateľ DUEL - PRESS, s.r.o.

Náklady v roku 2023: 19 291 EUR

Odhadované náklady v roku 2024: 23 000 EUR

Vydavateľ FPD Media, a.s.

Náklady v roku 2023: 56 077 EUR

Odhadované náklady v roku 2024: 68 000 EUR Obdobným spôsobom sa to prejavuje aj u ostatných členov našej asociácie.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
NATUR – PACK, a.s. vo svojom dotazníku konštatovala: Výška sadzieb organizácie zodpovednosti výrobcov (ďalej len "OZV") za plnenie zákonných povinností výrobcu neobalových výrobkov sa odvíja od nákladov na zabezpečenie týchto povinností. Jedná sa najmä o náklady na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnotenia odpadov z neobalových výrobkov. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela zákona o odpadoch, ktorou sa do zákona o odpadoch zaviedla regulácia nákladov na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnotenia odpadov z obalov a odpadu z neobalových výrobkov. Podľa § 59 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch je OZV pre obaly povinná uhradiť na zabezpečenie uvedených činností náklady vo výške ekonomicky oprávnených výdavkov. Ekonomicky oprávnené výdavky bližšie špecifikuje vykonávacia vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej vyhláška o RZV). Novelou vyhlášky o RZV z dňa 12. 12. 2020 (príloha č. 12a) boli zavedené minimálne sadzby ekonomicky oprávnených nákladov. Minimálne sadzby boli určené v paušálnej výške pre celé Slovensko, teda nerešpektovali rozdielnú nákladovosť jednotlivých obcí, čo znamenalo, že minimálne sadzby vo vzťahu k niektorým regiónom boli podhodnotené (aby v ostatných nedošlo k prekročeniu nevyhnutných nákladov), alebo boli vo vzťahu k niektorým regiónom nadhodnotené, a teda neboli v súlade so smernicou o odpade. V roku 2020 Protimonopolný úrad Slovenskej republiky upozornil na nesúlad tejto vyhlášky so súťažným právom, uvedená príloha č. 12a bola následne zrušená k 2.6.2022. Určovať sadzby vykonávacou vyhláškou alebo zákonom, predstavuje pomerne statický a nebezpečný právny nástroj, ktorý nevie reagovať v čas na vývoj na trhu a zároveň ani neobsahuje žiadne kritériá, na základe ktorých by sa mala sadzba meniť v závislosti od vývoja na trhu.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Návrh ATDM na zmenu právnej úpravy: „§ 73 Základné ustanovenia (1) Tento oddiel sa vzťahuje na neobalové výrobky uvedené v odseku 3, ktoré sa uvádzajú na trh v Slovenskej republike, a na nakladanie s odpadom z nich, ktorý bude tvoriť súčasť komunálneho odpadu. (2) Ak v tomto oddiele nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na neobalové výrobky uvedené v odseku 3 a odpad z nich všeobecné ustanovenia tohto zákona. (3) Neobalový výrobok na účely tohto zákona je výrobok, ktorý nie je obalom alebo nie je určený na balenie a patrí do niektorej z nasledujúcich skupín výrobkov a odpad, z ktorého bude tvoriť súčasť komunálneho odpadu, a) výrobky z plastov pozostávajúcich z materiálu polyetyléntereftalát okrem surovín, predliskov a vlákien určených na priemyselné použitie a výrobky z plastov pozostávajúcich z materiálu polyetylén, polypropylén, polystyrén, polyvinylchlorid alebo polyamid okrem surovín, vlákien a výrobkov určených na priemyselné použitie, b) papier a lepenka, dovezené výrobky z papiera a lepenky vrátane polygrafických výrobkov okrem 1. hygienického a sanitárneho papiera, 2. výrobkov z papiera používaných na hygienické a sanitárne účely, 3. cigaretového papiera, 4. karbónového kopírovacieho papiera,

5. filtračného papiera, 6. papiera a lepenky na výrobu dechtovaného alebo asfaltovaného papiera, 7. cenín, 8. kníh, novín a časopisov, c) sklo vrátane tabuľového obložného skla.
Odôvodnenie: Táto úprava (vyňatie novín a časopisov z kategórie neobalových výrobkov) nespôsobí žiadny zásadný výpadok vo financovaní systému triedeného zberu v SR. Ak je dnes systém podfinancovaný, tak je to spôsobené predovšetkým dlhodobou snahou dominantných OZV o takzvanú „spravodlivosť“ a vyrovnanie výšky poplatkov za rozdielne druhy odpadov, a to na úkor výrobcov, ktorí produkujú výrobky z lepšie recyklovateľných materiálov. V okolitých krajinách sú poplatky za obaly z plastov stále násobne vyššie ako v SR. Je zjavné, že takýto systém financovania je v absolútnom rozpore so samotným zámerom európskej legislatívy a vyhovuje najmä veľkým nadnárodným spoločnostiam (často producentom ťažko recyklovateľných obalov), ktoré sa v systémoch okolitých krajín dobre orientujú a situáciu na Slovensku využívajú vo svoj prospech.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Podnikateľské subjekty nepredložili žiadne návrhy na zmenu aplikačnej praxe.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
Gestor <u>nesúhlasí</u> s navrhovanou zmenou hodnotenej regulácie, pokiaľ ide o vypustenie pojmu neobalový výrobok (medzi ktorý patrí aj „neobalový papier“) zo zákona o odpadoch. Neobalový výrobok je výrobok, ktorý nie je určený na balenie, <u>odpad z neho skončí v komunálnom odpade</u> a je vyrobený z papiera, plastu, skla alebo viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky. Práve skutočnosť, že noviny a časopisy sú po ich použití najmä súčasťou komunálneho odpadu, bola dôvodom ich zaradenia medzi neobalové výrobky. Ak sa povinnosť podieľať sa na nákladoch za nakladanie s odpadmi z výrobkov z plastu, skla a iných materiálov, ktoré sa nachádzajú v komunálnom odpade vzťahuje na výrobcov takýchto výrobkov, logicky sa musí vzťahovať aj na výrobcov výrobkov z papiera, ktoré v komunálnom odpade skončia rovnako ako výrobky z plastu, skla a pod.. Navrhovaná zmena majúca za následok zrušenie povinnosti pre výrobcov novín a časopisov by vytvorila dve kategórie výrobcov, pričom jedna skupina výrobcov by bola diskriminovaná na úkor druhej (jedna skupina výrobcov by povinnosť prispievať mala, druhá nie).
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:
Vzhľadom na absenciu návrhov na zmenu aplikačnej praxe zo strany podnikateľských subjektov gestor návrhy nevyhodnocoval.

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predlži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Regulácia č. 43 (2. polrok 2023) Povinnosť vydavateľov tlače uhrádzať vysoké poplatky za spracovanie neobalových výrobkov organizáciám zodpovednosti výrobcov.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Dôvodom vzniku regulácie bola potreba zadefinovania pojmu „neobalový výrobok“, ustanovenie základných definícií potrebných pre vymedzenie nositeľa povinností (výrobca neobalových výrobkov) a základnej charakteristiky jeho činnosti, z ktorej mu vzniknú povinnosti podľa zákona o odpadoch. Ďalším dôvodom vzniku regulácie je vymedzenie spôsobu určenia miery zodpovednosti za tie odpady z neobalových výrobkov, ktoré sa vyseparujú v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov, pričom výrobca neobalových výrobkov je povinný sa podieľať na nákladoch za nakladanie s odpadmi z neobalových výrobkov nachádzajúcich sa v komunálnom odpade len do výšky zberového podielu, ktorý mu prináleží vzhľadom na rozsah jeho obchodnej činnosti v predchádzajúcom kalendárnom roku.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Jedným z hlavných cieľov zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je komplexné riešenie oblasti nakladania s odpadom a dôsledné zavedenie princípu „znečisťovateľ platí“ ako aj princíp „rozšírenej zodpovednosti výrobcov“. Aplikácia posudzovanej regulácie v praxi napomáha dosiahnutiu uvedeného cieľa. Cieľ regulácie je tak naplnený.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Ministerstvo životného prostredia SR ako gestor regulácie nemá žiadne informácie o výskyte nepredvídaných vplyvov regulácie na podnikateľské prostredie.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Gestor považuje reguláciu naďalej za opodstatnenú.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zatažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Cieľ hodnotenej regulácie sa nedá dosiahnuť zmenou regulácie, prípadne zmenou aplikačnej praxe. Úhrada poplatkov za neobalové výrobky je priamo spojená s ďalším nakladaním s takýmito výrobkami, pokiaľ sa vyseparujú v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov. Túto povinnosť si môže plniť len subjekt, ktorý takéto výrobky na trh uviedol, teda vydavatia periodickej a neperiodickej tlače.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh: ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Gestor navrhuje ponechať reguláciu bezo zmeny. Aplikačná prax preukázala, že regulácia plní svoj účel, keď prostredníctvom ňou nastavených mechanizmov dochádza k úhrade nákladov, spojených s ďalším nakladaním s neobalovými výrobkami, vyseparovanými v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov. Je logické, že tieto náklady uhrádzajú pôvodcovia neobalových výrobkov, v tomto prípade vydavatia periodickej a neperiodickej tlače, keďže neobalové výrobky vznikajú v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Prenesenie nákladov na iné subjekty (obec, štát, občania.....) nepovažuje gestor regulácie za spravodlivé.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v <i>Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií</i> (ďalej len „tabuľka č. 1“) a v <i>Tabuľke č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)</i> doplnil požadované identifikačné údaje a údaje k ex post kvantifikácii. Predpokladané náklady neboli v ex ante fáze vyčíslené. Skutočné náklady gestor vyčísľil konkrétnou sumou, pričom na výpočet použil Kalkulačku ex post nákladov podnikateľského prostredia (prílohu č. 9b jednotnej metodiky). V časti <i>Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia</i> gestor vysvetlil absenciu kvantifikácie ex ante nákladov a spôsob výpočtu ex post nákladov podnikateľského prostredia a následne uviedol zdroje počtosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže ex ante náklady hodnotenej regulácie neboli
--

kvantifikované, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch ani v dotknutých subjektoch. Gestor taktiež neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal verejné ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky (v trvaní 6. kalendárnych týždňov), pričom zvolil dotazníkovú formu. Gestor v rámci ex post konzultácií cielene oslovil 1 vybraný subjekt (asociáciu). V rámci verejných konzultácií sa zapojil jeden podnikateľský subjekt a v rámci cielených jedna zastupiteľská organizácia (ďalej len „účastníci“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií účastníci vzniesli pripomienky voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ako aj alternatívne riešenie, ktoré spočíva v návrhu na zmenu v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor pripomienky aj alternatívne riešenia uviedol v príslušnom textovom poli a následne ich vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 43 (2. polrok 2023)

Povinnosť vydavateľov tlače uhrádzať vysoké poplatky za spracovanie neobalových výrobkov organizáciám zodpovednosti výrobcov.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Dôvodom vzniku regulácie bolo zadefinovanie pojmu „neobalový výrobok“, kam patrí aj periodická a neperiodická tlač, t. j. noviny a časopisy, a určenie povinností výrobcu neobalových výrobkov. Regulácia prispieva ku komplexnému riešeniu v oblasti nakladania s odpadom, pričom výrobca neobalových výrobkov je podľa zákona povinný podieľať sa na nákladoch za nakladanie s odpadmi z neobalových výrobkov nachádzajúcich sa v komunálnom odpade, a to do výšky zberového podielu, ktorý mu prináleží vzhľadom k rozsahu jeho obchodnej činnosti v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Časť účastníkov ex post konzultácií, t. j. vydavatia a distribútori periodickej tlače, so súčasným znením regulácie nesúhlasia a uvádzajú, že čelia neopodstatneným, neúmerným a neustále rastúcim nákladom na plnenie vyhradených povinností v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov. V praxi uvádzajú nárast poplatkov od r. 2019 viac ako 4–násobne, pričom množstvá tlačovín uvádzaných na trh klesajú, od r. 2019 v priemere o 34 – 38 %. Zároveň upozorňujú na fakt, že v okolitých štátoch uhrádzajú výrobcovia recyklačné poplatky len za obalové výrobky.

Podľa účastníka konzultácií zo skupiny organizácií zodpovednosti výrobcov (ďalej len „OZV“) je nastavenie regulácie vyhovujúce, pričom výška sadzieb OZV za plnenie zákonných povinností výrobcu neobalových výrobkov sa odvíja od nákladov na zabezpečenie týchto povinností.

Z pohľadu gestora je predmetná regulácia nastavená správne, pričom cieľ hodnotenej regulácie sa nedá dosiahnuť zmenou regulácie, ani zmenou aplikačnej praxe. Úhrada poplatkov za neobalové výrobky je priamo spojená s ďalším nakladaním s takýmito výrobkami, pokiaľ sa vyseparujú v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov. Podľa gestora je logické, že tieto náklady, resp. poplatky, uhrádzajú pôvodcovia odpadov z neobalových výrobkov, čiže vydavatelia periodickej a neperiodickej tlače, keďže neobalové výrobky vznikajú v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Prenesenie nákladov na iné subjekty (obec, štát, občania, atď.) nepovažuje gestor regulácie za spravodlivé.

Ministerstvo hospodárstva SR konštatuje, že predmetná regulácia je goldplatingom (v Smernici Európskeho Parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov pojem „neobalový výrobok“ nie je definovaný; tento pojem je definovaný len v hodnotenom zákone, čím slovenská úprava ide nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ), napriek tomu ho na základe argumentácie gestora považuje za odôvodnený a konštatuje, že regulácia je nastavená správne. Ministerstvo hospodárstva SR však navrhuje sústrediť pozornosť na výšku poplatkov OZV za plnenie zákonných povinností, ktorá je v zmysle podnetu z podnikateľského prostredia neúmerne vysoká.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

V rámci konzultácií bola navrhnutá právna úprava § 73 zákona č. 79/2015 Z. z., konkrétne v ods. 3 písm. b) bod 8 rozšírenie výnimiek, kde by spolu s knihami boli aj noviny a časopisy vyňaté zo skupiny neobalových výrobkov. Takto navrhnutá úprava podľa účastníka konzultácií nespôsobí zásadný výpadok vo financovaní systému triedeného zberu na Slovensku.

Gestor k výstupu účastníka uvádza, že nesúhlasí s navrhovanou zmenou hodnotenej regulácie. Zrušenie povinnosti pre vydavateľov a distribútorov novín a časopisov uhrádzať poplatky by podľa gestora vytvorilo dve kategórie výrobcov, pričom jedna skupina výrobcov by bola diskriminovaná na úkor druhej, t. j. výrobcov odpadu z výrobkov z plastu, skla a iných materiálov. Práve skutočnosť, že noviny a časopisy sa po ich použití stávajú súčasťou komunálneho odpadu, bola dôvodom ich zaradenia medzi neobalové výrobky.

MH SR sa stotožňuje s argumentáciou gestora a nesúhlasí s navrhnutým alternatívnym riešením.

Odporúčenie:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať, ale navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu k výške poplatkov OZV za plnenie zákonných povinností, ktorá je v zmysle podnetu z podnikateľského prostredia neúmerne vysoká a následne navrhuje tieto sadzby upraviť.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Ex ante fáza k predmetnej regulácii bola vykonaná pred 1.6.2021; v rámci nej neboli vyčíslené náklady regulácie na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi a bod 6.13 Jednotnej metodiky sa preto pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.